

Kraměryusow

Císařské řád. Wlastenské Nowiny.

Roku 1792.

Rro. 2.

W Sobotu

dne 14 Ředna.

Čtvrtý roční běh.

S nejvyšším císařským řádovým Povolením.

Politické zprávy.

Některé veřejné listové k
konci předěšlého rýhodne
vbezpečovali nás, že ge-
dnání o pokog mezy Rusy a Turky wel-
mi dobře od ruky gde, a tau přjcinau
že pokog na oně straně co neydrjwe wy-
gednán bude. Wšak rjž listové we-
řejnj tohoto rýhodne wsecko ginác wy-
prawugj, a potwrzugj též zpráwy, kte-
rauž sme my w nassem předěšlém listu
w známost rwedli: že totiž pokog s
Turky po tu dobu konce newzal, a že
slawnj Rusowé swau welikan powěst
gestě dále rozšřřiti chřěgj.

Náš saukromný list z Widně předce
na tom stogj, že Kakaustý dwůr zo tisy

cu wybraného lidu — Rusum na pomoc
— a proti Turkům — do pole posta-
witi má; a gestli tato zpráwa prawdi-
wá gest — tedy y tomu dáme wjru, že
Kakaustý dwůr také sylněgšj wogško na
Turecké hranice postawj. A gakež se
přjprawy na nassj straně děgj, snadně
z nich co podobného sanditi můžeme.
Be wšsem regimentům, from oněch,
genž w Sedmihradsku, doleyšich Vhřich
a w Salicyi ležj, nedáwno zasláno gest
poručení, by wšech na dowolenj pozů-
stáwagjch oficyrů nazpět powolali, a
pokud omi w vložený čas na swych mř-
stech býti nemohau, také jim autraty
po possě nahraženy budau, gen aby se

B

po cestě neobmýšleli. Též poručení y
k regimentům dělostřelců a inženýrům
týmiž časem zasláno gest.

Některé jiné sarkronné zprávy
chtějí nás o tom všem jinak zpraviti,
že totiž Francouzské důležitosti toho vy-
hledávají, aby náš císařský dvůr do
pole se přihotovil, a že gen ho tisíců
mužů pohotově býti má, kteříž proti
Francouzům poráhnou. Můž býti, že
tato zpráva pravdivá gest; však
předce y to winie, že Rusové proti
Turkům pomocného lidu potřebují, a
přátelská smlouva toho vyhledává, aby
nás císařský dvůr — zvláště k svému
dobrému — genu ku pomoci přispěl.

O Bělehradských Turcích opět sly-
šime divnou novinu. Gž wgednau
nassm předesslém listu slyšeli sme, že
zapovědno magi, aby svých žen a o-
statnj čeledi k sobě nebrali; nyní tedy
geste wice gim zapovědno gest. Oni
ani nových domů stawěti, ani starých
opravowati, ano co wice gest, ani za-
hrad wzdelawati nesměgi, šrze což sa-
mi Turcy prawj, že na ten způsob po tu
chwili páni pewnosti Bělehradu negsau.

3 Konstantynopole list, psaný na
den 12 listopadu, toho nám potwzuge,
což sme předtjm oznámili, že totiž smre
Knjzete Potemkyna Turkům mnoho v-
datnosti dodala. Gak mile ta zpráva
o smrti téhož Knjzete do Konstantyno-
pole přišla, westkerá rada byla pohro-
madě, a pak hned na wsecky strany
slo poručení, by wálečné lodj, gakož
y bogowný lid přichystán byl, a tak též
aby spjže a wsecky wálečné příprawy
do pole se přihotowily. Od té chwile
neslyšime, aby co w Jasy strany budau-
cyho narownánj vgednáno bylo.

W této Konstantynopolské zprávě
geste se dále prawj: Cys. král. Inter-
nuncjus Pan Baron Herbert po tu
dobu wěceyně k audyency připuštěn ne-
byl, však předce na den 3 téhož s
Minystrem tak praweným Kays. Ef-
fendy, y s mnohými jinými radu držel,
a dne wčerejšího, totiž dne 11ho geho
Panj Manželka y s dítkami sem přigela.

O Tureckém Poslowi, kterýž k
Widenštemu dworu gede, z Bukarestu
na den 10 prosynce tato zpráva se da-
wá: Karyk, aneb Kadyb Effendy, Tu-
recký Posel, má komonstwo 162 osob;
zdržel se zde celých 16 dnj, a každého
dne měl pytlík peněz od Watašského
Knjzete. Wčerejšího dne odgel od-
tud, a prawě gaks neyoswjceněgšji

Knjze byl prowázyn. Když šrze
Walachy gel, mimo to což sám utratil,
pro své slaužjcy a koně každodenně od
Knjzete 210 zlatých dostával. Geho
tlumočník gest gakyšy Moldawského
Knjzete. Předewčtem, totiž dne 8 prosynce Pru-
ský Obrst Baron Gerc, kterýž asy čtyři

lěta v neywyššího Wezyra se zdržo-
wal, přigel sem do Bukarestu, mage
při sobě 5 Pruských oficyrů, lázebníka
a něco málo slaužjcych. K ostržbani geho
neywyšší Wezyr neywěrněgšji lidi dal
mu na cestu. Poněwadž se Pan Obrst
Gerc do Berlina wracy, z toho mnozý
saudj, že pokog mezy Rusy a Turky k
swému stawu přigiti může; aneb aspoň
Prusskej oficyrj o tom tak prawj. Dne
zertřetího Obrst Gerc odtud na cestu
do Berlina se wydá.

3 Sedmihradská takto se piše na
den 23 prosynce: Dlauho očekáwaný
Tur-

Turecký Posel předešl již gednau na Sedmihradské hranice přigel. Dne 20 wygeli proti němu dworstý Sekretář a Tlumočník Pan Strymer, Kommissar Pan Szwind a Raytosicyr Pan Bremer na pěti dworstých kočářích, v kterémž gednomtáždem čtyři osoby seděti mohau; ze strany Sabinské hlavní wožensté zprávy vyslání byli proti Tureckému Poslowi Koncypista při wožensté kanceláři Pan Günther, Tlumočník Pan Dalhofen, a Protomedikus Pan Klaysteter, a tam geg w domě očistění na druhé straně při Čerwenowěžském průchodu přigean. Dne 22 Turecký Posel byl již w témž domě očistění, a zeytřeyssjho dne odpoledne sem do Sabinowa přigede. Aby pak mu za ten krátký čas, co se zde zdrží, dlouhá chwile nebyla, k geho přichodu, a k vstěni y k wyrazení wsecky příprawy gsau vdelány. Gať mile do Sabinowa pogede, 18 ran z kusů wysřelegi, a w pondělí nato bude na diwadle mu zykálnj akademie a pak strogný oheň. Gaťž se o něm prawj, gest gessťe mladý muž a welmi způsobný, gaťehož tak snadná mezy Turky nenalezáme.

(Wog. Pos. n. 100.)

Odedne 10 listopadu w Konstantynopoli gsau zpráwy z Uzyaryckých kragin, kterež zpráwy Tureckému dworu welikě nesnáze činj, nebo w třich ředty Uzyaryckých kraginách lid wúbec wsecken zbaurěn gest. W Damastu gaťož y kolem okolo po wsech kragjch lidé chopili se zbraně, poněwadž příliš vřstowání gsau, a wíce nemohau poplážtku skládati, kterež jim gať dwůr Turecký, tak y geho mistodržecy Bassa pro zemský duchod wkládá. W Turkoma-

ny podobně wsecken lid wzhůry gest, a půwodce toho zbaurění gmenuge se Myr Tymurakan; gať se w zprávách dokládá, tento hlavní buič má srozu; mienj s Persany, aneb oni mu we wsem napomocni gsau, a za tau přicinau Turecký dwůr w swém předsowetj proti Tymurakanowi welmi opatrný a prozřetelný býti musý. Sultán některé swé wěrné poslal po něm, aby ho něz gaťym způsobem z swěta stlidil; wšak ale on gest bystrý, a nízadná zrada nez mŕž genu wškoditi. Kragina Syrská holými slowy Sultánowi odeptěla, že nowě ustanoweného Řiditele nepřigme, anž ho za to uznáwati bude, poněwadžby tento Bassa Řiditel welice nepřez žádostiwý y ginák wkrutný muž byl. Wodlé ředj tedy zpráv Turecký dwůr na mnohá místa zaslal poručení, aby wogsto y hned proti těmto třim kraginám táhlo, a gest té naděge, že wsecko zase brzy spokogeno bude.

D Francouzů.

Tohoto týhodne gessťe w gistotě řicy nemůžeme, budeli předešl s Francouzsky do dne 15 toho lhůtu wložil, do kteréhož času wšickni Francouzští wysřehowancy sobě wsmysliti magi. Wšak že se w oně straně welmi strážliwá bauřka dohromady stahuge, o tom nám wsecky zpráwy zarowen swědectwý dáwagj. Zwlasti pak z Wormsu na den 25 prosynce takto se pišse: Wsecko y nás zwrub na lic obráceno gest. Pryncomé od předešlého pondělí gsau w Koblencu; we středu přišli listowé z Paříže, anit žádné potěšitelné zpráwy nepřinesli, že totiž naše město na

čty-

B 2

čtyřech rozích zapáleno, a w prach a popel obráceno bude, gestliže w tu chvíli wšech Francauzských wystěhowanců po svých newyženeme. Tehož dne tito listowé gať samého Krále tak y Pana Ministra Marbonne vůbec byli známi. Přestanau těchto pohružek hned nasse rada y wšecho měšťanstwo dohromady sstaupilo. W tom shromáždění se suezili, že tuto zpráwu královskému Pryncowi Ronde do Boblencu zaslau, a spolu mu oznáměti, aby se gať on, tak y wšichni Francauzové z tohoto okolí odstranili. Druhého dne nato Wormských obywatelů strach byl gestře wětšší, nebo zase přišla zpráva, že tomuto městu skutečně hrozné nebezpečnstwí nastává; a protož měšťané takměř wšichni toho dne své wšechky věci spakowali, a počecce Reyně dolů zaslali. Také mnoho lodí již ustanoweno gest, na kterýchž wesserén lid odplynutí chce, pokud gestře dále tak strastlivé zpráwy přicházeti budou. Wčerýšho dne, totiž 24 prosynce, y také magistrát svůj archyw dal složit, a na cestu opatřit; a strže to muž sobě každý pomysliti, gať strach a bēdowaní mezy lidem gest. Kusy, wozy a koně a wšechky ostatní wálečné přístroje, kterěz w Reynském Tyrtaymu stály, odwezeny gsau na drnhau stranu Reyna do biskupských wessic. Také weliká částka Francauzských wystěhowanců tam též se odebrala. Pakáž královských Prynců leží již přichystaná na hradech we Wormsu, a snad dnes nebo zeytra bude odwezena. Nasse město požádalo Pfalckého Burfirssta, aby mu swau ochranau přispěl, a wystěhowance odstranil; wšak ale od ně-

ho přišla odpověď: poněwadžby město bez dotazování se tyto wystěhowance bylo přigalo, aby nyní hledělo, gať gich zase sprostěno bude. Po osmi dnech, gaťž daufáme, žádného Francauze wice nebude we Wormsu. W Almhaymu Francauzové dosawad pokogni gsau, než každého dne očekává se poručení z Minichowa, aby tam odtud vypuzeni byli. (Pol. lit. Kur. n. 301.)

Že se Francauzové w swém království skutečně k wálce chystají, nás následující zpráwy o tom takto píší: Wogenšty Ministr Pan Marbonne dne 19 minulého měsíce v wečer odgel na hranice, a zde wesseré wogsto prohlíží. Prowází ho sedm neb osm oficyrů, a geho cesta za čtrnácte dní trwati bude. Tyž Ministr následující listy Panu Rossambo, Luknerowi a Fayetowi zaslal. Panu Rossambo takto psal:

Wlastenské shromáždění s welikau radostí přigalo to wolení, kterěz Král předložil. Když wám totiž zpráwu nadgednau armádu poručil, kterauž o své wlastní wůli shromážditi chce, a strže to dává wám příležitost, abyste své wlasti nowau službu prokázati mohli. Gest to w pravdě obdarování, a gaťž Král daufá, toho obdarování wy nejwíce zasluhujete.

Panu Luknerowi psal takto:

Geho Milosti Král poručil mně, abych wám oznámil, že zwolen gsste za Wúdce při gedné armádě, kterauž shromážditi geho Milosti Králi zapotřebi býti se widí. Zemské shromáždění tma to wolením dokonále spokogeno gest; a na ten způsob wšechky mocnosti w Ewropě nebudau wice pochybowati, že Krá-

loz